1875. II. évfolyam. 145. szám. Debreczen, Szombat, julius 24.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . 10 frt.
Félévre . . 5 frt.
Negyedévre . 2 frt 50 kr.
Egy hóra . 1 frt.
Előfizethetni helyben a kiadóhivatalban, a **városi könyvnyomdában**, (városházépület, az udvarban balra;) azután Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedéseikben, vidéken a postahivatalnál.

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdászati s társadalmi lap.

A DEBRECZENI SZABADELVŰPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször, u. m. hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
öt hasábos petitsor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmü s többizben megjelenő hirdetményeknél leengedés történik. Bélyegdij minden hirdetés után 30 kr. Nyilttéri közlemények minden sora 20 kr. A hirdetmények a szerkesztői irodában vétetnek fel. *Az előfizetési s hirdetményi pénzek a kiadóhivatalba*, a lap szellemi részébe tartozó közlemények a szerkesztőségi irodába **a városháza épülete alatt (Rózsatér)** czimzendők.

Debreczen julius 24.

○ Ellenzéki lapok zokon veszik a kormánypárti sajtó közlönyeitől, hogy nem kötve fel a lármás nagy dobot, nem kontárkodnak bele a szélbalok privilégizált nagy szájuskodásába, s nem kiabálják hegyen-völgyön, hogy Magyarország meg van mentve, hogy a szabadelvü kormány egyetlen szavára, mint amaz emlékezetes „légyen“ szóra, egy szuszra eltünik az államadósság félelmes sötétsége, s feltünik az államkaszsza teliségének arczot felderitő napja!

Mert hát lármázni, ujjongani — a győzelem mámorában a legsötétebbet is rózsaszinü szemüvegen nézni, fehérnek látni a feketét — ez kellene a szélbalismus ideális lovagjainak. „A nemzet áll hátunk megett“, az egészséges pártalakulás megteremtve, az ellenzék nem hátráltatja többé a kormány müködését, s nem kockáztatja annak sikerét, — tehát rajta, ragadjon bennünket a pillanat élve, ne lássuk egy szál gyufa világától az éjszaka sötétségét — ugy-é?

Nem, uraim. A józanon gondolkodó ész nem hagyja magát elvakittatni egy pillanat örömmámora által, s egy higgadt parlamenti pártot soha sem sodorhat magával a jókedv koresmai kitörése. Bármennyire örülünk, szivünk teljességéből örülünk annak, hogy hazánk józangondoldolkodásu polgárai kimondták a függetlenségi hóbortokra a „pereat-ot“ s a fusió által teremtett hatalmas „szabadelvü párt“ számi és erkölcsi sulya alatt eltörpül az ellenzéi árnyalatoknak csaknem parlament —történeti páratlansággal biró minoritása, — mégis tudjuk azt, hogy e tény, magában nem mentheti meg a hazát, hogy bármilyen óriási legyen az a többség, herkulesi munkára vállalkozott, midőn a deficitnek dobta oda a kesztyüt.

Nevetséges, s csak rajongástól elvakult agyakkal szemben magyarázható meg azon képtelen állitás, hogy a szabadelvü párt óriási többsége „ezen többséggel“ most rögtön neki mehet a deficitnek, s hatalmas ökleivel kiárnyékbólithatja ugy, hogy jólkészült trombita legyen az, melynek harsogó szavára, (minket) boldogitó álmaiból valaha felébred. Lassan a testtel! Nem olyan hólyag az a deficit, hogy jó hentes tüdővel egy pillanat alatt felfujni lehessen.

Tagadhatatlan, azon majoritási eredménynyel, mellyel a választási urnák a parlamentet megajándékozták, sokkal többre mehet a kormány, mintha egy erős ellenzékkel kellene folytatnia a meddő elvi harczot: s ha örülünk ezen nagyszerü eredménynek, örülünk azért, mert sokkal több reményünk van a jövő parlament honmentő szerepéhez, ha nem lesz erős, sőt semmis lesz az ellenzék, mely a kormány müködését ellenzékieskedésből származó csökönösségével hátráltatná. Nem lesz elfecsérelve az idő, nem lesz hátráltatva a müködés, s igy a kormány azon reménynyel kezdhet hadjáratához a deficit ellen, hogy a küzdelem gyorsabb és biztosabb.

Hanem ezzel még nincs megnyerve minden. Abból, hogy a kormány oly előnyökkel rendelkezik, melyek segélyével gyorsabban és biztosabban kezdhet müködéséhez, nincs olyan logica, mely azt magyarázhatná, hogy most már a siker gyors és okvetlen biztos. Hosszu és fáradságos munka az! A mindennapi tevékenység, a becsületes hazafisággal müködő józan ész megfeszitett szorgalmának naponkénti, fokról fokra növekedő eredménye az a siker, melyet Messiásként várunk. Nem lehet itt Hübele Balázs módjára lovagolni! A dolog nagyon komoly. Nem ujjongva, kaczagva, diadalmámorosan kell ahhoz a munkához kezdeni, hanem nagyon is szigoru komolysággal. — Megfontolni mindent, behatolni a dolgok legbelsejéig, okosan vizsgálódni, fontolgatni, józanul mérlegelni az eszközöket, a melyekkel segiteni, s a helyet, a hol segiteni kell, vigyázni élesen, hogy semmi se maradjon megkisérletlenül — nem olyan könnyü munka ez. Élesen distringváló józan ész, megfeszitett munkaerő, s becsületes hazafiság kivántatik hozzá.

A tehetség megvan: a munkához nem hiányzik a kedv, a kötelességérzet; a hazafiságot nem vonhatja kétségbe senki. S ha mi még sem ujjongunk, nem kiabálunk, sőt nagyon csendesen várjuk a kormány müködésének kezdetét, bizony nem a mi bizalmatlanságunkat jelenti, hanem a baj nagyságának, komolyságának respectálása az. Mi nem vagyunk annyira ideálisták, hogy menyre-földre esküdözzünk, hogy a kormány okvetlen meg fog birni a deficittel, mi csak annyit állitunk, hogy a kormány törekedni fog elkövetni mindent az ország sebeinek begyógyitására. S hogy czélját eléri — azt hisszük, mert hiszünk a kormány s népünk hazafiságában.

A szabadelvü párt s a szabadelvü sajtó a kormányt e müködésében támogatni — hazája iránti kötelességének ismerendi mindég. A független berzenkedők is okosabban tennék, ha hallgatva a józan ész, hazafiui kötelességérzet szavaira, segitenék a kormányt honmentő szerepének diadalához jutni, a helyett — hogy most körörömmel, tétlenül, összedugott kézzel várják, hogy mi lesz teendő? s vérlázitó gunynyal üldözik a legszentebb czélt, a legmagasztosabb törekvéseket.

Azon pedig ne csudálkozzanak, ha nem verjük fejünket a padláshoz széles jó kedvünkben. Lesz erre idő majd akkor, ha megbirkózva a nehéz feladattal, nehéz küzdelemmel, a haza polgárainak hálás elismerése közepette ünnepeljük a győzelem diadalát. Hanem azon győzedelemben a függetlenkedőknek nem lesz „semmi részök“, s ha lesz valami árnyéka, az lesz competens az ő „mosom kezeimet“-féle negativ müködésüknek.

❑ **A „Debreczen“** csütörtöki számában Szatmári ur vezérczikkezik szokott szélbal rendelmény szerint. A gyanusitások, képtelen állitások burjána között legérdekesebb azon állitása, hogy „épen a kormánypárt az, mely a koronás fő iránti tiszteletet minden alkotmányos érzületü polgárban a legvakmerőbb kezekkel igyekszik megingatni.“

A szélbal-bolondériák között valóban nem utolsó helyet foglal ez el, mert ennél képtelenebb állitást nem eresztett még szélnek megáztatott torok.

És mivel indokolja állitását? „Mi azt állitjuk, hogy a korona a szélbal elveket nem szentesitené meg.“ Mi ezt nem állitjuk, mi erről nem beszélünk. Az 1867. XII. t. cz. le van véve a napirendről. Ha szerintök nincs — beszéljenek róla, de nekünk hagyjanak békét. — A korona megszentesiti-é elveiket, vagy sem? nincs reá gondunk, hanem azt szivünk egész teljességével óhajtjuk, hogy ez soha kérdés alá ne jöjjön. Ők pedig ne beszéljenek olyan zöldeket róllunk, kik százszor és százszor hangsulyoztuk már, hogy ő Felsége I. Ferencz Józsefnél alkotmányosabb érzelmü uralkodó régen nem ült a magyar trónon. S épen a szélbalok igyekeznek ezt a nymbust uton-utfélen tépegetni, nem lévén előttök semmi szent, mi kegyeletet érdemel.

Arra nézve, hogy mi ráfogjuk független atyánkfiaira, hogy „forradalmat akarnak,“ kinyilatkoztatjuk hogy igenis eszünk ágában sincs ilyesmit feltenni azokról a gyönyörüséges hazafiakról, kik csak szájjal győzik, s nem kevésbbé félnek a puskaporszagtól, mint az ördög a tömjéntől. Forradalmat nem akarnak, de kivihetetlen rajongásukkal akarat nélkül is könnyen csinálhatnak. Hát bizony a kik ugy értenek az értelmetlen tömeg felbujtogatásához — azokról nagyon könnyen el lehet ezt hinni.

❑ **A „Neue Fr. Presse“** azon hirrel kedveskedik olvasóinak, hogy Perczel és Venckheim miniszterek kilépnek a kabinetből. Venckheim utódjául Tiszát nevezi meg, Perczel helyébe pedig Csemeghyt állitja kiszemeltnek. — Felemlitjük e hireket, ámbár azoknak semmi jelentőséget nem tulajdonitunk, s nem is hiszszük, hogy erről ma komolyan lehessen beszélni.

❑ **Az osztrák hadseregnél** a hadi távsürgönyintézmény már be volt hozva, ezt azután az olasz, franczia és német hadseregeknél oly sikerrel utánozták, hogy etekintetben most Ausztria hátramaradt. Ez okból szervezni fogják, s ennek élére főigazgatóul Klar Adolf, volt magy. kir. kereskedelmi osztálytanácsost nevezték ki. A legénység közül többet be fognak gyakorolni, hogy a távsürgönyözést, mi most fizetéses államhivatalnokok kezében van, maga a hadsereg végezhesse. A mi a költséget illeti, az a jövő közös hadügyi költségvetésbe fog felvétetni.

❑ **A budapesti józsefvárosi választók** jul. 28-án ünnepélyt rendeztek Jókai tiszteletére a Beleznay-kertben. Több mint 300 választó jelent meg, köztük nehány képviselő s a főváros notabilitásai közül sokan. A toasztok száma megolvashatlan volt. Az első pohárköszöntést maga Jókai kezdte meg, 9 pohárköszöntést szóvén össze azon alapon, hogy a magyar ember háromszor iszik, ő pedig háromszor magyar, mert három helyen van megválasztva. Utánna beszélt dr. Emmer Kornél, Fertwell, a hires angol tudós, ki Jókai tiszteletére egy ezalkalommal készitett költeményt mondott el, aztán beszéltek még P. Szatmári Károly, dr. Dárday Sándor, Dőri János, Feleki Miklós, György Aladár, Polonyi Géza és többen. Dr. Glück a ferenczvárosi, ifj. Ludvigh János pedig a terézvárosi választók nevében üdvözlék Jókait. Az ünnepély igen kedélyesen folyt egészen éjfélutánig.

❑ **Móricz Pál** Szerdahelyszék második kerületében egyhangulag képviselővé választatott. Örömmel jelezzük e hirt, mert egy oly kitünően képzett államférfiu, mint Móricz Pál, mindég nyereség a parlamentben.

❑ **Az orsz. képzőművészeti tanács** elnökévé király ő felsége, mint a tegnapi hivatalos lapban olvassuk, gróf Valdstein Vartemberg Jánost, valóságos belső titkos tanácsost nevezte ki. Pulszky Ferenczet, a muzeumok és gyüjtemények orsz. felügyelőjét, pedig a vallás- és közoktatási miniszter, az orsz. képzőmüvészeti tanács alelnökévé nevezte ki.

❑ **Az illetékszabási** hivatalok felállitása tárgyában Andreánszky pénzügyminiszteri tanácsos (volt debreczeni pénzügyi igazgató) elnöklete alatt tárgyalások folynak.

Néhai Kisszántói Dobozy István.

Szül. 1709. † 1875.

Fájdalmas részvettel olvasánk a következő gyászjelentést:

„Dobozy Laura, továbbá Dobozy Karolina férjével Sárközy Mihálylyal és Andor, Elemér, Karolin és Mihály gyermekeikkel — fájdalomtelt kebellel tudatják forrón szeretett atyjoknak, apósának illetőleg nagyatyjoknak **Kisszántói Dobozy Istvánnak** az 184⅞-dik évi szabadságharcz honvéd alezredesének több évig tartott szenvedés után, élte 76-ik évében, f. 1875. évi julius hó 16-án déli 12½ órakor végelgyengülésben történt csendes kimultát. — A boldogult földi részei — utolsó kivánságához képest — biharmegyei Vajda községben levő családi sirboltjába, szeretett neje hamvai mellé, f julius hó 18-dikán délután, helvét hitv. egyházi rövid szertartással fognak örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételre a boldogultnak számos rokonai, barátai és ismerősei bánatos szivvel meghivatnak. — Debreczen, 1875. jul. 16.“

Fájdalmas részvétünk mellett, ha visszaemlékezünk, miként a megboldogult egyrészről felejthetlen kedves neje, néhai Fráter Anna urnő iránt boldog házassági éltük egész folyamán, leggyöngédebb hü férj, más részről forrón szeretett családja iránt, egy áldott jó atya; mint Biharmegye volt esküttje, szolgabirája, majd főszolgabirája és táblabirája, kitünő erélyes megyei tisztviselő; s a hajdani szabadelvü ellenzéknek folytonosan tevékeny tagja vala; — ha emlékezetünkbe visszaidézzük, miként Ér-Semjénben laktában, évtizedeken át, mily szivélyes vendégszeretetet gyakorolt, és nemes szive sugallatából, egész élte folyamán, mint jó rokon és jó barát, számtalanokkal, kissebb nagyobb szivességeket tőn önzéstelenül; — ha visszagondolunk, miként a szabadságharcz ideje alatt, mint jeles kormánybiztos Erdélyben, egyrészről hazánk érdekében, s a rend fentartása körül fáradhatlan tevékenységet fejtett ki: másrészről ugyanott szives segédnyujtásaival temérdek egyes szenvedők könyeit törölte le.

Majdan politikai müködései miatt a szomoru emlékü Bach-korszakban történt elitéltetése folytán, az aradi várban kiállott fogságából kiszabadulván, mig csak testi ereje engedé, hazánk érdekeinek előmozditása körül, emelkedett lélekkel buzgólkodott.

Mindezekre ha visszagondolunk, kegyeletes érzéssel adunk elhunyta feletti fájdalmunknak kifejezést: „legyenek áldottak hamvai!“

Egyszersmind résztvevő szivünkből kivánjuk, hogy mindazokat, kik a megboldogultat életének végén, midőn az több csapásoknak terhe, s drága egészségét földult betegségének sulya alatt szenvedett, segedelmezték; és különösen az elhunytnak édes jó leányát, angyali nemtőjét, éjjel-nappali gyöngéd ápolónéját Dobozy Laura kisasszonyt mély bánatának közepette, az egek Ura vigasztalja! és részesitse kegyeletes szivét azon boldogságban, melyet az ily kitünő ritka egyének, szentül teljesitett fáradalmaik folytán, önérzésükben találhatnak föl!!

Az elhunytnak több régi jó barátja.

FŐVÁROSI HIREK.

** **A muzeum** kertjében Kisfaludi szobrát fogják felállitani. — **A kormány** elrendelte, hogy a magyar korona területén levő összes gőzgépek statisztikailag összeirassanak. — **A hadügyminisztériumban** hirszerint tárgyalások folynak az iránt, hogy a közös hadseregbeli tettleges állományu tiszteknek megengedtessék szolgálaton kivül polgári ruhában járni. — **Egy hajón** közelebb egy pinczér összeveszett a szakácsnéval s dühében két szurt az asszony nyakába, aztán pedig a Dunába ugrott; de kifogták. A szakácsné sebe nem halálos, azonban a pinczér a hullámok közt már annyi vizet nyelt, hogy kórházba kellett szállitani. — **Az orvosok és természetvizsgálók** társulatának központi bizottsága 300 frtot tüzött ki a hazánkban létező babonák leirására. A pályázatra 3 mü érkezett be, mind három érdekes, bár nem kimeritő. Legjobbnak találtatott a „Babonák könyve“ czimü pályamü.

HELYI HIREK.

— **A zenede-egylet választmánya** mult szerdán, julius 21-én délután ülést tartott, melynek nevezetesebb tárgyai a következők voltak: Előterjesztetett az igazgató Komlóssy Lajos ur által nagy gonddal készitett s mult két évről együttesen tárgyalt igazgatói jelentés, mely helyeslő tudomásul vétetvén a felülvizsgált számadásokkal együtt a f. évi október 17-ére kitüzött közgyülés egyik tárgyaul ehez terjesztetik. — Tárgyaltatott a dal- és zene-egylet számadásainak és a zenede tulajdonát képező vagyonainak utóbbi egylet küldötteivel eszközlendő elszámolása is, melyrenézve számvevő nt. Varga Lajos ur lett az elnök és igazgatóval együtt megbizva. — Tapasztaltatván, hogy a tandijhátrányok nagyobbrésze onnan ered, hogy az utóbbi időkben nem az év elején egy összegben vétetett be előlegesen az ugy is csekély összegü tandij, emiatt sok növendék, ki a második félévben kilépett a zenedéből, csakis sok szorgalmazásra, vagy épen nem fizette hátralékos tartozását. A tanitás nagyobb sikere és a pénztár iránti tekintetből ismét életbe léptette a választmány azon rendszabályt, hogy a jövő iskolai évtől kezdve az évi tandij a beirási dijjal együtt előlegesen lesz befizetendő. – Több tandij-elengedési folyamodvány után többrendbeli adományozások jelentettek be, melyek közül kiemelendő a fővárosi „Rózsavölgyi és Társa“ hangjegy és diszmüárus czége, mely czég mint az egylet tiszteletbeli tagja, a zenede hangjegytára számára az idén is mint az előbbi években dijmentesen küldötte meg összes ezidei hangjegykiadványait, kinek szives figyelmeért különös köszönet szavaztatott. — Felmerült végül azon ohajtás is, hogy nagyon is szüksége volna az egyletnek egy nagyobbszerü Concert-zongorára, de miután annak ezuttal beszerzését a pénztár nagyon is igénybevett ereje nem engedi, az, boldogabb — hisszük nemsokára bekövetkező — időkre hagyatott. — Annyi igaz, hogy egy 6 frtos alapitvány, mely e czélra régecskén kamatozik, még nem igen mutatkozik elégnek, de hisszük, hogy többen lesznek a zenede barátai között, kik e czélra szintén egyesitik áldozatfilléreiket, mert arra, hogy talán hangverseny jövedelméből legyen az beszerezhető, nem igen van a mostani viszonyok között kilátás, — a meglevő alapitványtőkét pedig ily czélra rendeltetésükhöz képest el nem költhetők. — A lefolyt évi vizsgák kitünő eredményt mutattak fel, melyért a dicsőség a szakavatott s szorgalmas tanárokat, különösen pedig h. igazgatótanár Sz. Nagy Károly urat méltán megillette a választmány által örömmel megszavazott köszönet és elismerés.

— **Köszönetnyilvánitás.** Dobray István ur a helybeli borkérőtársulat elnöke a helybeli iparos ifjak önképző-egylete részére 10, azaz tiz forintot juttatván kezeimhez, midőn annak átvételét nyilvánosan nyugtatom, fogadja az igen tisztelt ajándékozó egyletünk nevében hálás köszönetemet. Debreczen, 1875. jul. 23. Swoboda József m. k. egyleti pénztárnok.

— **Pályázat.** A városi bizottsági közgyülés f. é. julius 8-ról, 168 sz. a. kelt végzésében a Torday Ferencz belső rendbiztos lemondásával megürült állásnak választás utján betöltése elrendeltetvén, annak foganatositásával a városi tanács megbizatott; ennélfogva felhivatnak, kik ezen állás elnyerésére pályázni kivánnak, hogy e hó végeig a jegyzői hivatalban, szóval vagy irásban jelentkezzenek. — Kelt Debreczenben, 1875. jul. 12-kén tartott tanácsülésben. — A városi tanács.

— **Kozma Ferencz** ur, miniszteri tanácsos, a m. kir. földmivelési miniszteriumtól, a ki az egész magyar és erdélyországban, az álladalmi ménesek és méntelepek ügyét vezeti, most folytatja körutját, azon czélból, hogy a fedeztetési állomásokról haza érkezett összes méneket a méntelepekben egészségi és tenyész képességi tekintetből szigoru vizsgálat alá vegye. E czélból városunkban szerdán estve érkezett meg a miniszteri tanácsos ur: és a debreczeni méntelepben lévő összes mének egyenkénti tüzetes megvizsgálását, ornagy Haraszty György, százados Gansberger Ferencz, főállatorvos Brandner Lőrincz, és gazdasági tanár Békessy László urak közbenjöttével a tegnapi napon tartotta meg. Minden félremagyarázások kikerülése tekintetéből nyilvánosságra hozzuk, hogy e vizsgálat folytán három darab álladalmi mén kivégeztetésének szüksége, nevezetesen: Oakball kisbéri angol ménnek és Nonius mezőhegyesi normanni ménnek tüdő gümőkór miatt, és Scheeria bábolnai arabs ménnek tökéletes tenyész bénaság és végképeni elgyengülés miatt szakértőileg megállapittatott; az álladalom tekintélyével és gazdálkodás czéljával nem tartatván összeférőnek, hogy az ily minden tekintetben használhatatlanná vált lovak megvételével egyesek megkárosittassanak. A kivégeztetés a megbizottak közbejöttével hihetőleg már meg is történt, azonban oly meghagyás foganatositásával, hogy a kivégzett állatok bőrei a helybeli méntelep parancsnokság számadása alá visszaszolgáltassanak; a mi teljes bizonyitéka annak: hogy ezen állatok épen nem ragályos betegség, hanem csupán a fent jelzett használhatatlanná válás miatt itéltettek kivégzésre méltóknak. A fent jelzett vizsgálat esteli 7 órakor befejeztetvén, miniszteri tanácsos ur nem mulasztotta el városunk főbb tisztviselőit meglátogatni; a ma reggeli vonattal pedig városunkból utját tovább folytatta.

+ **Szinházunk** ügye nemsokára véglegesen eldől. A jog- és pénzügyi bizottság legutóbbi ülésében egy tervezetet állapitott meg a bérbeadásra vonatkozólag, mely felett a hétfői tanácsülés fog döntő határozatot hozni. Mint értesülünk, szinházunk egyelőre csak egy próba évre fog bérbeadatni.

— **A helyben állomásozó** cs. kir. katonaság, gyalogság és lovasság, előbb különkülön, majdan pedig együttesen a mult éjjel a mezőkön nagy hadi gyakorlatokat tartott, melyeket ma folytatott.

+ **A reáliskola** vizsgálatai, melyek jun. 19-én kezdődtek — holnap fognak véget érni. Az igazgatóság — mint értesülünk, — ugy intézkedett, hogy e vizsgákon minden tantárgyból minden tanuló felelhessen, az levén a főczél, hogy a tanitványok a hallgatóság előtt egyes tantárgyakból tett előmeneteleikről annál közvetlenebb bizonyságot tegyenek. Azonban sajnálattal constatálhatjuk, hogy az igazgatóság ezen intézkedése nem érte czélját, a menyiben az összes vizsgákon mindössze három gyermek szülője jelent meg. Valóban nem tudjuk mire vélni e közömbösséget.

+ **A budapesti nemzeti szinház** tagjaiból alakult népszinmü társulat a tegnap délutáni vonattal hagyta elvárosunkat, hol müvészetéhez méltó fogadtatásra talált. Előadásaikat legnagyobb részt zsufolt ház előtt tarták, s igy anyagi tekintetben is a legnagyobb megelégedéssel vettek bucsut városunk közönségétől. Ezzel kapcsolatban felemlitjük, hogy a Feleki-Prielle drámai társulata mint értesültünk a viszonyok legujabb alakulása folytán, ez évben nem fogja városunkat felkeresni.

❑ **Talyiga-sport.** Ha már a Rákoson kutyákat is futtatnak, ha Spanyolországban a kakasviadal a sport, hát ugyan Debreczen országban miért ne talyigázna a sportmann? Gondolá Előry ur, a nemzeti szinház érdemes tagja, s a mult pénteken megalapitott, szomoru kimenetelü talyigázásának nagyon érdekes folytatását rendezte tegnap délután, megmutatván Debreczen publikumának, hogy ő csak azért is talyigázik. Milyen érdekes is volt, uram-isten! az a kasatlan szüz talyiga, s rajta a három bajnok: Előry ur, a talyigás, s a „Debreczen“ szerkesztője Szatmári ur, ki nem tartotta közönségéhez méltatlan dolognak osztályosává lenni az esetlen „jux“-nak. Csupa pátriarchalitás! Hát még az az érdekes „lopótök“-ből gyurt kulacsocska, melyet a gőzösnél szopogatott a t. szerkesztő ur, szinész barátjaival — az volt csak a nagyszerü! Sokan azt mondják, hogy e talyigázás csak tüntetés lett volna Jenei ur ellen, mi azonban nem hisszük, hogy a t. urak olyan kevéssé volnának elbocsátva, hogy ne tudnák azt, mi az esetlenség? Jux és jux között van egy kis különbség. Gondolja meg ezt Előri ur, nehogy Miskolczon s majd Pesten is behozza e nóbel divatot, mert hát nem minden közönség olyan elnéző a vendégek iránt, mint mi — zsiros debreczeniek. Hogy a „Debreczen“ szerkesztője Előri urhoz talyiga-segédött azon nem bámulunk, mert hát azon a környéken ugy is szokás, pártfogolni minden félszegséget!

❑ **Deszkák, léczek, kormányfák,** 1 mázsa drótszeg stb, mely tárgyak Zichermann Ignácz a homokkert felé eső kenyérgyárában le vannak rakva, folyó hó 26-án, azaz hétfőn reggel 7 órakor a torna-egylet által árverés utján el fognak adatni, mire az érdeklőket figyelmeztetjük.

❑ **A mult számunkban** panaszolt postai késedelem felvilágositásául azon értesitést kaptuk, hogy a késedelem oka abban rejlett, hogy a czimszalagon nem volt kitéve, „Budavár“, mi az átcsomagolásnál 4 órai késedelmet okoz. A czimszalagot kijavittattuk, s most kivánciak vagyunk, hogy vajon rendesen kapja-e ezután lapját t. előfizetőnk?

— **Hirdetmény.** Ezennel közhirré tétetik, miszerint a **Debreczenvidéki és hajdukerületi lótenyésztés emelésére engedélyezett** lótenyésztési jutalomdijosztás f. évi augusztus hó 15-én reggeli 8 órakor Debreczenben a Lövelde előtti téren, fog megtartatni, — mely alkalommal következő államdijak lesznek kitüzve: Sikerült szopóscsikóval bemutatott anyakancczák számára, melyek jól ápolt, egészséges és erőteljes állapotban vannak s a jótenyészkancczák kellékeivel birnak. Első dij 12 drb. magyar arany. Második dij 8 drb. magyar arany. Harmadik dij 6 drb. magyar arany Negyedik dij 5 drb. magyar arany. Ötödik dij 5 drb. magyar arany. II. Háromféves kanczacsikók számára, melyek kitünő tenyészképességet igérnek. Első dij 10 drb. magyar arany. Második 8 darab magyar arany. Harmadik dij 6 darab magyar arany. Negyedik dij 5 drb. magyar arany. Minden tekintetben kitünő mén- és kancza-csikókat a kitüzött dijakból pályázaton kivül is jutalmazhat a dijosztó bizottság. Ezen államdijakra pályázhat minden Biharmegyei és hajdukerületi tenyésztő, ha község előljárói bizonyitványnyal igazolhatja azt: hogy a szopóscsikóval bemutatott anya kancza már a csikó születése előtt sajátja volt, vagy pedig, hogy a kiállitott mén- vagy kanczacsikó egy, az ellés idejekor birtokában volt anyától származik és általa neveltetett. A pályázatból csak az angol telivér lovak vannak kizárva, — minden egyébb faju — akár nagyobb akár kissebb tenyésztő által nevelt ló, az arany dijakra kivétel nélkül pályázhat; ha azonban valamely ménestulajdonos vagy bármely más dijnyertes pályázó, a nyert aranydijat a közügy érdekében a helyszinén ujolag pályázat alá kivánná bocsátani, ugy kitüntetésül a dijak szerint fokozatosan osztályozott arany-, ezüst- vagy bronz-diszoklevelet fog nyerni. A bemutatott lovak megbirálása, valamint az odaitélt dijak kiosztása is, egy e végre alakult vegyes szak-

bizottság által azonnal a hely szinén fog eszközöltetni. Miután Biharmegye területén e folyó évben három helyen fog lótenyésztési díjosztás tartatni, figyelmeztetik a pályázó közönség arra, miszerint az egy helyen már díjat nyert lóval, más helyen többé nem pályázhat. Hogy a díjosztó bizottság kellő időben megtudhassa valamennyi pályázó ottlétét, köteles minden pályázó a kijelölt nap reggelén Debreczenben a helyhatóságnál jelentkezni, hol további utasitást nyerend.

* **A Franklin Társulat** kiadásában ujabban megjelentek:

A „Történelmi Könyvtár“ 11. és 12 füzete: Hősök és hóditók, vagy Mohamed utódai. Irta Aldor Imre. — Medici Lőrinc, vagy egy köztársaság aranykora. Irta Aldor Imre. Egy-egy kötet ára 40 kr. — Hogy az emlitett vállalatnak oly jó keletje van, ez foleg Aldornak köszönhető, mint a kia legszárazabb történeti dolgokat is érdekesen, vonzón tudja előadni, soha sem tévesztvén szem elől a czélt, a nép és ifjuság ismereteinek gyarapitását, melyet a kiadó-társulat a Tört. Könyvt. megindításával maga elé tüzött.

A tengeri nyulak tenyésztése. Irta Grubicy Géjza. Előszóval ellátta Korizmics László. A „Falusi Könyvtár 17-ik füzete. Ára 50 kr. Korizmics előszavából a munka ajánlása végett közöljük a következőket: Valamely uj, hasznot igérő termelési ág felkarolása, habár első tekintetre kevésbé fontosnak mutatkozik is, nemzetgazdászati szempontból mindig felette kivánatos. Egy ily, hazánkra nézve uj termelési ág, a tengeri nyulak tényesztése, melyet a jelen kis irat tárgyal, s mely tenyésztésnek meghonositása nálunk is kétségkivül figyelmet érdemel. A tengeri nyulak ugyanis felette szaporák, gyorsan fejlődnek, eltartásuk számba alig vehető költségbe kerül, olcsó és különösen a szegényebb néposztály által oly annyira nélkülözött hústáplálékot nyujtanak, bőrük keresett czikket képez, s tenyésztésük nehezebb munkára már nem képes elaggott emberek által is üzhető. Ily körülmények közt Korizmics, gazdasági előhaladásunk érdekében üdvözli ez eddigelé teljesen hézagpótló mü megjelenését, s azon óhajának ád kifejezést, hogy G. müve a tengeri nyulak tenyésztése fölkarolásához minél sikeresebben hozzájárulhasson.

Emil vagy a nevelésről. Irta Rousseau J. Francziából forditotta és magyarázó jegyzetekkel ellátta Führer Ignácz, képezdei gyakorló-tanitó Budapesten. Ára 2 frt. 40 kr. Rousseau világnirü müvének leforditása által nagy szolgálatot tőn Führer ur irodalmunknak. Nem lenne szabad hiányozni e münek egy tanitó könyvtárából sem; mert bármit mondjanak is Rousseau nevelési rendszeréről, bármennyi tévedés van is abban, még e tévedésekből is rendkivül sokat tanulhat, okulhat az önállóan gondolkozni tudó ember.

Magyar szent Erzsébet élete, Irta dr. Toldy László, esztergom-fömegyei áldor. Képekkel. Ára 80 kr. E pompás kiállitásu munka különösen alkalmas név- és születésnapi ajándékul fiatal leányok számára.

Utazás a tenger alatt. Verne Gyula után. Számos diszes metszvénnyel Ára 2 frt.

— **A nagyváradi László** gőzhengermalom őrleményeinek árait ujabban felemelte. Helybeli bizományi raktárában mától fogva a hirdetési rovatban közzétett árjegyzék szerinti árak érvényesek.

\+ **Főiskolánk javára 5000 frtos alapitványt** tett Borbély Sámuel Hevesmegye egyik kitünő veteránja, ki f. hó 9-én Tisza-Roffon elhalván, végrendeletében bőkezüleg emlékezett meg több humanitási és culturalis intézetekről.

— **Eltünt** az éjszaka varga-utczán lakó F. Gy. nevü szegény embernek hirtelen őrülési rohamok által meglepett neje, s daczára a rendőrség segélyével eszközölt keresésnek, — még eddig előkerithető nem volt.

Felelős szerkesztő: **Szabó Antal.**

NYILTTÉR.

Varró-gépek részlet fizetésre.

Gisella miederek. Divatos gombok.

The Singer Manufacturing Company New-Yorkban.

A világhirü és oly nagyon kedvelt eredeti amerikai Singer

varrógépek,

családok és iparosok számára, Debreczen és vidékére nézve egyedül **Holvay Gyulánál** kaphatók. tisztelettel

The Singer Manufactnring Company.

Géprészek.

Hálanyilatkozat.

Boldogult nőm, született Biedermann Anna halála esetére a „Pátria“ kölcsönös életbiztositó banknál magát folyó évi februárhóban, ily módon biztositotta, hogy a biztositott összeg részemre mint férj részére, halála esetén kifizettessék. A biztositási dijat csak néhány hóig fizette megboldogult nőm s a midőn a kérlelhetlen halál őt elszóllitotta az élők sorából, a nevezett intézet a **teljes biztositott összeget** minden **levonás nélkül** a haláleset története után a legrövidebb idő alatt, itteni főügynöke **Schwarz Bernát** ur által kezeimhez lefizettette, a miért is a midőn hálás köszönetemet s elismerésemet nyilvánitom, nem mulasztom el, ezen szolid intézetet a közönség pártoló figyelmébe ajánlani.

Kelt Debreczen, 1875. jul. 21.

Mittermayer Mátyás,
a „Tisza vid. vasp.“ raktárnoka Debreczenben.

Az

első debreczeni árverési intézetben

e héten árverés nem tartathatván, következő tárgyak árverésen kivül is igen jutányos árban kaphatók, u. m. arany, ezüst és gyémánt ékszerek, arany és ezüst férfi — valamint női órák, arany és ezüst pénzek, ezüst evő készletek, férfi, és női ruhanemüek, asztal és ágynemüek, férfi és női lábbelik, klarinettek

HIRDETÉSEK.

Az **„ISTVÁN“** gőzmalom társulat részvényesei a f. 1875. **augusztus 8-kán d.e. 10 órakor a városház kistanács-termében** tartandó

rendkivüli közgyülésre

tisztelettel meghivatnak.

Tárgy: a f. évi april 25-én tartott rendes közgyülésből megbizott vizsgáló küldöttség jelentése.

Felkéretnek a t. cz. részvényesek miszerint az alapszabályok 28-ik §-sa értelmében a szavazati joggyakorolhatása végett igazolási jegyeiket f. é. augusztus 7-dik napjáig a társulat irodájában czegléd-utczáu 3. sz. a. átvenni ne tehéltessenek.

Kelt Debreczenben, az „István“ gőzmalom társulat választmányának 1875. julius 16-kán tartott üléséből.

Sesztina Lajos m. k. elnök. **Vincze Viktor** m. k. jegyző.

209. 1–3

Uri divat czikkek:

Czegléd utcza 2. szám alatt.

Mindennemü uti eszközök

2 frt. 50 kr. *egy gyermek nyári öltöny*
4 frt. 50 kr. *egy fekete Lustres kabát*
8 frt. 50 kr. *egy egész férfi nyári öltöny*
3 frt. 50 kr. *egy fehér Piquet mellény*
14 frt. 50 kr. *egy nyári Havelloek (köpeny) kapható*

ROTT LIPÓT ÉS TESTVÉRE

FÉRFI DIVATTERMÉBEN

Czegléd utcza 2. szám alatt.

Nemez és szalma kalapok

Férfi ingek

TISZTA SZIN KENDERBŐL KÉSZÜLT

DOHÁNY ZSINEG

jutányos árban kapható.

Geréby Fülöpnél.

208. 1—3

20. számu

ÁRJEGYZÉKE

a nagyváradi

„LÁSZLÓ“

GÖZHENGERMALOM

őrleményeinek.

Bizományi raktáron

DEBRECZENBEN.

Csanak Józsefnél.

Egész zsák vételnél

bécsi sulyban, kötelezettség nélkül, ingyen zsákkal, készpénz fizetés mellett.

A.	Buza dara nagyszemü	14.20
B.	„ „ aprószemü	14.20
C.	„ „ középszerü	12.50
0.	Királyliszt	14.—
1.	Lángliszt	13.50
2.	Montliszt	13.—
3.	Zsemlyeliszt I. rendü	12.30
4.	„ II. „	11.50
5.	Fehér kenyérliszt I. rendü	10.50
6.	„ „ II. „	9.10
7.	Barna kenyérliszt I. „	8.10
8.	„ „ II. „	7.10
8½	„ „ III. „	6.60
	Korpa finom zsák nélkül	2.30
	„ durva „ „	2.—

Debreczen, julius. 24. 1875.

Okolicsányi czég

Bécsből.

E következő augusztusi vásár tartama alatt a volt **Szathmáry Testvérek Bazárjában** Debreczenben széchenyi-utcza 1766. szám alatt

Egész tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy Debreczenben e hó julius 25-kén kész női ruhákkal megérkezem és ajánlom kiválólag: ***feketeselyem, legujabb divatu szőr-, és nyári kelmékből készült ruháimat,*** továbbá mindennemü ***női fetőtöket*** (Jaquett et Mantilles) stb.

Ha netalán előfordulna, hogy a raktárban levő készruhák kelméje tisztelt vevőim ízlésének nem felelne meg, nagy mennyiségü mutatvány kelmékkel szolgálhatok s mértéket véve 3—4 nap alatt minden rendü kivánalmaknak eleget teendek.

Valamint a jelen pénzviszonyokhoz mért árak, ugy a kelmék jó minősége, mint szintén a legujabb franczia ízlés szerinti solid készittetésről a n. é. közönség személyesen meg fog győződni, a czég pedig felelősséget vállal a fentebbiekért.

Kiváló tisztelettel

211. 1—? ***Okolicsányi Etel.***

Norinbergai és férfidivat-áruk

raktárát minden ahoz tartozókkal,

utazó, lovagló, vadászati és ***dohányzó*** kellékekkel,

nemkülönben ***női toillet*** és ***pipere*** czikkekkel ujból berendezte, és azokat — rendkivül leszállitott árak mellett — a nagyérdemü közönség becses figyelmébe ajánlja

KALAPJAIT NYAKKENDŐJÉT **UBINYI** DEBRECZENBEN **ÁLMÁN** BŐRÖNDJEIT NAPERNYŐJÉT

Kiváló figyelemre méltók a fentebbi **K** betükben megnevezett áruk, melyek a gyári készletekből — szorult pénzviszonyainknál fogva — nagyobb mennyiségben igen előnyösen bevásároltattak.

T. cz.

Van szerencsénk tudatni, hogy a közelgő **Lőrincz** napi vásárt 1875. évi **aug. hó 6—18-ig** eddigi helyiségünkben, bécsi-utcza 79—80. sz. a. tartandjuk, melyalkalomra

vászon, asztal és ágynemük

valamint kész férfi, női és egyébb

fehérnemüekkel

dusan berendezett raktárunkat ajánljuk, legjutányosabb árak mellett. Tisztelettel

Kunz József és Társa

200. 1—3 Budapesteröl.

HIRDETMÉNY.

A **„Debreczeni épitkezési asztalos egylet“**-nek van szerencséje ajánlani a n. é. közönség becses figyelmébe, hogy üzleti helyiségünkben nagy mennyiségü tökéletes jó száraz anyagból készletben vannak:

szobapadlózatok (Padiment)

és ezekkel a legjutányosabb árba számitva, ugy helyben, mint vidékre megrendelés utján szolgálhatunk, elvállaljuk a lerakását is, igen mérsékelt dijj mellett.

Egyszersmind tudatjuk, hogy bárminemü asztalos munkák készitését, különösen az épitkezéseknél szükséges munkálatokat a leggyorsabban és legjutányosabban képesek vagyunk kiállitani.

Midőn tehát a n. é. közönség figyelmét és pártfogását tiszteletteljesen felkérjük, üzletünket ajánlva becses pártfogásokba, maradunk teljes tisztelettel:

a „Debreczeni épitkezési asztalos-egylet.“

188. 3—10. ***Varga-utcza 2247.***

239. szám.

Árjegyzéke

az

„ISTVÁN“ gőzmalom társulat

készitményeinek

helybeli raktáraiban.

Szám		Költségmentesen engedmény nélkül, készpénz fizetés mellett, kötelezettség nélkül	Egész zsákban	Kisebb részletben ⅛ mázsáig
			100 b. font ostr. értékb.	
A		Asztali dara 1-ső rendü	13	14
B		„ 2-od „	12	12
C		„	13	13
0		Királyliszt	12	13
1		Lángliszt	12	13
2		Montliszt	12	12
3		Zsemlyeliszt 1-ső rendü	11	12
4		„ 2-od „	10	11
5		Fehér kenyérliszt 1-ső rendü	9	10
6		„ 2-od „	8	8
7		Barna kenyérliszt 1-ső rendü	8	8
8		„ 2-od „	7	7
9		Lábliszt 1-ső rendü	6	—
10		„ 2-od „	4	—
R	I	Rozsliszt 1-ső rendü	8	8
R	II	„ 2-od „	7	8

zsák ingyen

Debreczen, 1875. jul. 24.

Laptulajdonos **Molnár György.** Kiadja a városi könyvnyomda Debreczenben.